

Sve veći otpor vlada i tradicionalne energetske privrede klimatskim ciljevima EU

RECESIJA PROTIV ZELENE ENERGIJE

str. 1-3

- 4 - Britanija : Vlada „određuje“ cene energenata
- 5 - Šokantno priznanje vlasnika NE Fukušima
- 7 - Budućnost cena nafte u rukama političara
- 8 - Rosnjeft postaje najveći svetski naftaš
- 11/12 - Nove naftne regulative u Hrvatskoj i BiH

POLITIKA, REGULATIVA, CENE

BRISEL – Evropska unija treba uskoro da dogradi ciljne planove za obnovljive izvore energije (OIE) za 2030, ali samo kao deo šireg EU klimatskog paketa, rekla je 16. oktobra članica kabineta evropskog komesara za energiju Gunthera Oettingera. Iako još nije odlučeno hoće li

novi OIE ciljevi biti

obavezujući „komesar

(Oettinger) je prilično

naklonjen tome“, kazala

je Jasmin Battista na

skupu posvećenom toj

temi u Briselu. „On

međutim nije doneo

odluku jer ne možemo

tako postupiti da bi za

jednu ili dve godine dobili

na to nametnutu

klimatsku metu“, dodala

je ona i konstatovala: „Te

dve stvari treba da idu

zajedno“. Plan 20-20-20

(procentualno smanjenje

emisija, uvećanje učešća

OIE i povećanje

energetske efikasnosti do

2020.) bili su deo

poslednjeg EU klimatskog

i energetske paketa iz

2009. Međutim, članovi

EU klimatskog odeljenja

su pesimisti u pogledu

izgleda da primoraju

evropske države da

prihvate takve obaveze u

vreme recesije. Trenutno

podršku daju jedino Danska i Holandija. U govoru na konferenciji Eurelectrica Briselu, ranije ovog meseca, čelnik EU klimatskog portfelja Jos Delbeke rekao je da celovit klimatski i energetske paketa neće biti spreman pre 2015, ili 2016. godine. Uprkos tome, rasprava o ciljevima za OIE za 2030. će verovatno biti održana pre isteka mandata sadašnjeg Evropskog parlamenta, za šta se ranije založio i Oettinger, piše *EurActiv*.

BERLIN - Nemački mrežni operateri saopštili su da će zbog postupnog gašenja nuklearnih elektrana u toj zemlji morati da za gotovo 50 odsto uvećaju doprinos za finansiranje obnovljivih izvora energije (OIE). Potrošači će tako od januara iduće godine umesto 3,7 evrocenti po

kilovat-satu plaćati 5,3 evrocenta, objavila su četiri glavna operatera. Time će se trošak finansiranja obnovljivih izvora energije za prosečno tročlano domaćinstvo povećati za 60 evra godišnje, na oko 185 evra dodatnih doprinosa u računima za električnu energiju. Operateri se nadaju da će za finansiranje OIE ukupno prikupiti više od 20 milijardi evra. Ova naknada se koristi za pokrivanje garantovanih viših cena proizvođačima energije iz OIE kako bi se obezbedila isplativost njihovih ulaganja. Prema nemačkom Zakonu o obnovljivim izvorima

energije, proizvođači energije iz obnovljivih izvora užiće državne subvencije u periodu od 20 godina. Trenutno se u Nemačkoj četvrtina energije proizvodi iz obnovljivih izvora, a do 2050. taj bi udeo trebalo da poraste na 80 odsto. **DPA**

BRISSEL - Evropska komisija je 17.oktobra saopštila da će sniziti ciljeve upotrebe biogoriva, kako bi ublažila negativan uticaj po proizvodnju i cenu hrane. Istovremeno je specijalni izveštač Ujedinjenih nacija Olivije De Šater pozvao EU i SAD da potpuno napuste upotrebu biogoriva, kako bi zemljište koje se koristi u njihovoj proizvodnji ostalo namenjeno za proizvodnju hrane prenela je agencija **AFP**. U saopštenju Komisije se navodi da će biti ograničena potrošnja biogoriva "prve generacije", koji se proizvode na bazi useva kao što su kukuruz, cvekla i uljana repica, kako bi na taj način bio smanjen pritisak na cene hrane i podstaknuta ulaganja u proizvodnju biogoriva koja ne utiču na proizvodnju hrane.

BRISSEL – Predstavnici evropske industrije biogoriva najavili su tužbu protiv Evropske komisije, „jer će ubiti ovaj energetski sektor“ ako ostane pri planovima da ograniči proizvodnju goriva iz useva, rekao je 17.oktobra za **EurActiv** generalni sekretar ePure, Evropskog udruženja za bioetanol Rob Vierhout.

TEMA: OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

ISPLATIVI ...

LONDON - Neto troškovi energije vetra u Evropi su do 50% niži od troškova za gas u kogeneracijskom postrojenju, navodi se u novoj studiji finansijske grupe Ernest & Young. U šest evropskih zemalja (Španija, Nemačka, Velika Britanija, Francuska, Portugal i Poljska) energija vetra je konkurentna i u prosjeku jeftinija. Metodologija E&Y-a, između ostaloga, uračunava i stopu prinosa na investicije, nova radna mesta i lokalne poreze u čemu se razlikuje od standardne metode izračunavanja (LCOE) koja energiju vetra pokazuje skupljom. Prirodni gas je generalno skuplji u zemljama koje ga uvoze, prenosi britanski portal *Silobreaker*.

KOPENHAGEN – Udeo energije sunca, vetra, biomase i geotermalnih izvora u grejanju domaćinstava u Danskoj porastao je u 2011. godini na čak više od 52 odsto (47% u 2010.). Prema statistici Danske energetske agencije, do 2035. godine očekuje se da će 100 odsto daljinskog grejanja u toj zemlji biti iz obnovljivih izvora energije. Oko 1,6 miliona, ili 62 odsto svih domaćinstava u Danskoj danas je priključeno na sisteme daljinskog grejanja. Direktor Danskog udruženja za daljinsko grejanje, Kim Mortensen kaže da je osnovni razlog zašto se proizvodnja toplotne energije okreće prema obnovljivim izvorima njihova isplativost. *The Copenhagen post*

NEISPLATIVI ...

OSLO – Norveški naftno-gasni kolos Statoil je u pravu što, („zbog neizvesne sudbine državnih subvencija“) umesto ulaganja u sektor energije vetra, ostaje usmeren na poslove proizvodnje nafte, ocenjuju tamošnji naftni analitičari koje u poslednjem broju citira publikacija *Teknisk Ukeblad* (TU). „Energija vetra traži previše sredstava u odnosu na povraćaj, pa je uvek rizično dovesti sebe u poziciju zavisnika od velikih subvencija“, kaže energetska ekspert Henrik Ramm. Prema pisanju *TU*, britanski (317 MW) vetropark na otvorenom moru Sheringham Shoal, otvoren ove godine, neće donositi profit do duboko unutar iduće decenije. Statoil je u ovaj posao uložio oko 5 mlrd. kruna (546 miliona funti), uz očekivanja da će mu donositi godišnje povraćaj investicije od 10 odsto godišnje (500 mil. Nkr), a premišlja se o novom ulaganju u vetro-projekat Dogger Bank, takođe u britanskim vodama Severnog mora. Eksperti upozavaju kompaniju da se ova ulaganja teško isplate bez godišnje stope povraćaja od 15%, kao i da se ne zanemaruju troškovi održavanja instalacija na otvorenom moru, „koji mogu da odu do neba“. „Zarade u ovom i sličnim projektima zavise od subvencija britanske vlade, što unosi politički rizik u posao. Otvoreno je pitanje koliko dugo će vlasti u zemljama slabih ekonomija nastaviti da podržavaju ovu skupu energiju, prenosi *TU*. Analitičar Hans Henrik Ramm ukazuje da britanska vlada nastoji da se preusmeri sa energije vetra na prirodni gas. Trenutna potsticajna šema je pred ukidanjem i biće zamenjena“ (potsticajnim) sistemom koji je tehnološki neutralan“, dodaje Ramm.

LONDON – Vlada Britanije primorala će snabdevače energijom u zemlji da svojim potrošačima obračunavaju račune za utrošenu električnu energiju i gas (dualni račun) po najnižoj tarifi, rekao je u sredu, 17.oktobra premijer David Cameron. On je u govoru pred donjim domom Parlamenta rekao da pred domaćinstvima neće više postojati "zapanjujući niz tarifa ... zbog kojih je milionima zaračunato godišnje dodatnih preko 100 funti za dualne račune". "Donećemo zakon po kome će energetske kompanije morati da obračunavaju potrošačima po najnižim tarifama", rekao je on. Intervencija vlade usledila je pošto je dualni račun u Britaniji dostigao prošle nedelje rekordan iznos od 1.300 funti (1.600 evra) godišnje, kada su četiri kompanije (British Gas, npower, Scottish Power i SSE) najavile pre Božića poskupljenja iznad stope inflacije. Pojediniosti novog zakona biće objavljene u novembru, saopšteno je iz kabineta. Iz kompanija je odmah stiglo upozorenje da će ta mera pogoditi konkurenciju, jer će snabdevači ukinuti najbolje ponude ako svim potrošačima budu morale da obračunavaju istu tarifu, prenosi **Daily Mail**.

ministarstva energije i nafte. **Reuters, upstreamonline.com**

BRISSEL – Nove sankcije EU protiv Irana stupile su na snagu 16.oktobra zahvatajući kompanije iz oblasti prirodnog gasa, brodare i finansijski sektor te zemlje. Ranije usvojenim sankcijama na uvoz iranske nafte pridružila se ovim i zabrana uvoza iranskog gasa, kao i usluga vezanih za tu delatnost. Među više od 30 kompanija i institucija pod udarom novog paketa sankcija su i Nacionalna iranska naftna kompanija sa podfirmama, Nacionalna iranska gasna kompanija i druge obuhvatajući sektore prerade nafte, distribucije i transporta nafte. Sankcijama su obuhvaćena i

TOKIO – Posle upornog poricanja da je postojala bilo kakva mogućnost prevencije katastrofe u nuklearki Fukušima Daiči, izazvane razornim zemljotresom i cunamijem 11.marta 2011.godine, kompanija *Tokyo Electric Power Company* (TEPCO) je saopštila 17.oktobra da je znala za strukturalne i bezbedonosne probleme, ali ih je svesno ignorisala. **TIME.com** prenosi saopštenje TEPCO-a da su čelnici kompanije znatno pre katastrofalnog taljenja jezgra u tri reaktora nuklearke bili dobro upoznati za činjenicom da je elektrani potrebno ozbiljno obnavljanje i obezbeđenje. Ali zbog niza političkih, ekonomskih i pravnih problema, TEPCO je svesno odlagao ove poslove, stoji u saopštenju koje su mediji u Japanu kvalifikovali „šokantnim“.

VILJNUS - Litvanci su na savetodavnom referendumu odbacili predlog izgradnje nove nuklearke. Prema podacima Centralne izborne komisije, objavljenim 15.oktobra, 64,87 odsto glasača izjasnilo se protiv izgradnje nuklearke, dok je 35,31 podržalo predlog. Rezultati savetodavnog referenduma nisu obavezujući, prenosi **RIA Novosti**. Litvanija planira gradnju nuklearke u blizini granica sa Letonijom i Estonijom. Litvanski parlament usvojio je sve zakone neophodne za izgradnju nuklearke, ali je kasnije odlučeno da se održi referendum, zajedno sa parlamentarnim izborima održanim 14.oktobra.

BUKUREŠT – Rumunija je u utorak, 16.oktobra dobila novu termoelektranu na gas u Braziju, kapaciteta 860 MW koju je uz investiciju od 530 miliona evra izgradila naftno gasna kompanija OMV Petrom. Ceremoniji puštanja u rad elektrane, koja godišnje može da isporuči do 1,8 TWh električne energije (oko 9% ukupnih potreba Rumunije) prisustvovali su evropski komesar za energiju Gunther Oettinger i premijer Rumunije Viktor Ponta, prenosi **Romania-Insider.com**

OSLO – Kompanija Statoil je u partnerstvu sa tamošnjom državnom kompanijom Statkraft za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, kupila 16.oktobra offshore projekat vetro-parka Dudgeon. Predviđeno je da u projekat na otvorenom moru, 32 kilometara od obale primorskog grada Cromer u engleskom distriktu North Norfolk, budu instalirane vetro turbine ukupnog kapaciteta 560 megavati. Cena posla nije saopštena. Farma vetrenjača je udaljena svega 20 km od vetro-parka Sheringham Shoal, takođe u vlasništvu dveju norveških kompanija. ***Fox Bussiness***

RIO DE ŽANEIRO – Francuski energetske kolos GDF SUEZ objavio je 17.oktobra završetak gradnje hidroelektrane Estreito kapaciteta 1.087 MW u brazilskoj državi Maranjao. Izgradnja HE, posredstvom brazilske podfirme francuske kompanije Tractebel Energia na reci Tokantins koštala je 2,1 milijardu evra. Tractebel je vlasnik udela od 40% u projektu, uz nekoliko drugih manjinskih partnera. ***Energy Business Review***

LONDON – Budućnost kretanja cena nafte zavisi od političkih odluka, navodi se u najnovijoj studiji koju su za Chatham House pripremili ugledni energetske eksperti Paul Stevens (Chatham House) i Matthew Hulbert (European Energy Review). Do tog zaključka oni u analizi *Oil Prices: Energy Investment, Political Stability in the Exporting Countries and OPEC's Dilemma* dolaze od činjenice da su cene barela, iako na naftom pretrpanom tržištu od juna 2012. porasle za 30% - rukovođene geopolitičkim problemima. Stevens i Hulbert navode da bi cene nafte mogle značajno da padnu ako propadne pokušaj rešenja krize u evrozoni, dok bi s druge strane

izraelski napad na Iran izazvao veliki skok vrednosti barela na tržištu. Ako cene nafte osetnije padnu, moguća su tri posledična scenarija: cenovni rat među izvoznima, koji bi mogao dodatno da pojeftini naftu; period internih tenzija u zemljama proizvođačima nafte usled pada budžetskih prihoda i interna pobuna među proizvođačima nafte koja bi mogla voditi poremećaju u snabdevanju, a time i ponovnom skoku cena, ("uz vrlo lako moguću klackalicu od 50\$-150\$ barel"). U osnovi svega ovoga otvara se suštinska dilema za OPEC. Njegovim članicama potrebne su više cene, ali one bi vodile padu potrošnje i rastu alternativnih izvora, uključujući nekonvencionalne – što bi izazvalo pad cena nafte. Samim tim članicama OPEC su potrebna zlatna jaja u ritmu koji bi lako mogao da ubije koku nosilju, konstatuje se u analizi.

LONDON – Kompanija Rosnjeft podnela je 18.oktobra jedinu ponudu BP-u za njegov 50-procentni udeo u anglo-ruskog proizvođaču nafte TNK-BP, pre isteka roka koji je britanski kolos postavio potencijalnim interesentima. Drugi partner u ulaganju, ruski konzorcijum AAR, saopštio je da odustaje od namere da otkupi i drugu polovinu TNK-BP, javlja **Platts**. Agencija prenosi informacije da Rosnjeft nudi do 15 milijardi dolara u gotovini i udeo britanskom kolosu od 10-20% u državnoj naftnoj kompaniji. To bi, ako se realizuje, bio drugi po veličini ikada realizovan posao u naftnoj industriji u svetu, piše **Bloomberg**. Rosnjeft već ima preliminarni sporazum sa vlasnicima polovine ruskog udela u TNK-BP, kompaniji čiju ukupnu vrednost procenjuju na 56 milijardi dolara. Dogovor Rosnjefta sa ruskim konzorcijumom AAR, vlasnikom 50% TNK-BP je 17.oktobra potvrdio novinarima vicepremijer Rusije Arkadij Dvorkovič uz opasku da svaki dogovor mora da dobije i saglasnost vlade, "što još nije zatraženo". Ministar energije Rusije, Aleksandar Novak je međutim rekao dan kasnije, u četvrtak ruskim novinarima da vlada Rusije ne veruje da bi ova akvizicija Rosnjefta stvorila virtualnog monopolistu u naftnom sektoru te zemlje. BP bi dobijanjem udela u Rosnjeftu obezbedio prisustvo u Rusiji i oslobodio se zajedničke kompanije gde je poslednjih godina bio u konstantnom sukobu sa ruskim partnerskim kvartetom milijardera. Rosnjeft bi ovom kupovinom pdigao dnevnu proizvodnju na 4,5 miliona barela, čime bi se izjednačio na globalnom tržištu sa američkim ExxonMobil-om.

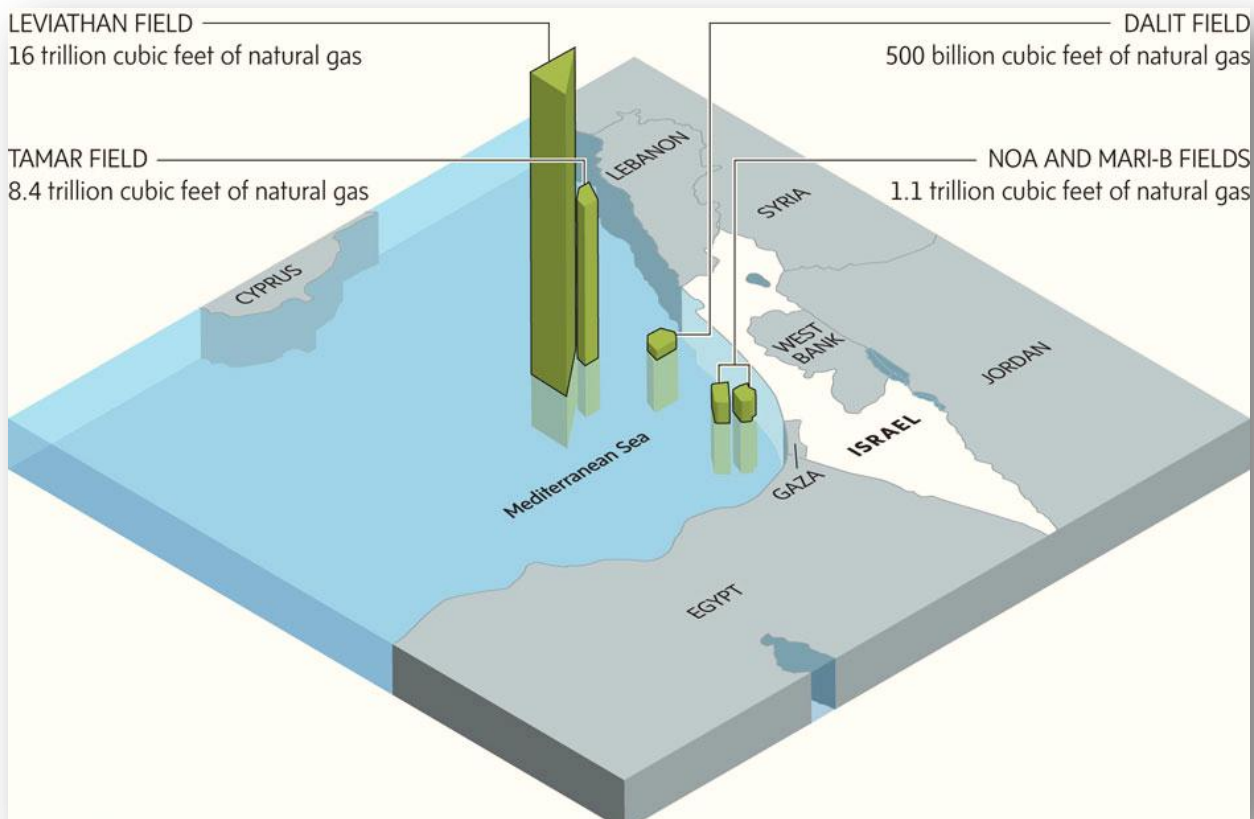

PRIRODNI GAS

RIM – Italijanska kompanija Eni nastoji da revidira tzv. „preuzmi ili plati“ klauzulu u dugoročnom ugovoru o kupovini prirodnog gasa od Gasproma, tri godine pošto je već bila uspešla da dobije popust na cenu ruskog gasnog monopoliste. Dnevnik **La Repubblica** citira čelnika Enija Paula Scaroinja da je ova klauzula (prema kojoj je ugovarač dužan da plati i za dugoročno ugovorene, a nepreuzete količine gasa) postala preskupa za njegovu kompaniju. Enijev sadašnji ugovor sa Gaspromom važi do 2035.godine. Scaroni je rekao da su 2011.godine gubici kompanije u poslovima sa prirodnim gasom iznosili 600 miliona evra. Eni je zbog klauzule „preuzmi ili plati“ između 2009. i 2011. morao da plati godišnje oko 1,5 milijardi kubika gasa koje nije uvezao, dodao je Scaroni. Eni je međutim od 2008. uspeo da dobije popuste od Gasproma u ukupnoj visini 1,3 milijarde dolara i smanjenje u visini minimuma godišnjeg uvoza gasa. Ranije ove Godine Gasprom je revidirao cene gasa nemačkom Wingasu, francukom GDF Suezu, austrijskom EconGasu, slovačkom SPP-u i kompaniji Sinergie Italiane.

la Repubblica

TEL AVIV – Gasprom je dostavljanjem najveće ponude postao glavni kandidat za dobijanje udela u ogromnom polju prirodnog gasa Leviatan u izraelskim vodama Mediterana, saznaje časopis *Globes*. Izvori vezani za tenderski postupak, koji izraelska vlada vodi iza hermetički zatvorenih vrata, kažu da postoje i faktori koji bi mogli presuditi da posao procenjen na pet

milijardi dolara dobije neko od konkurenata iz zainteresovanih američkih i izraelskih kompanija - Noble Energy, Delek Group i Ratio Oil Exploration. Nasuprot direktnom dobitku od kapitalne cene, vlada vaga američku ponudu, koja obećava dugoročno veći profit na poslu, odnosno zaradu na dividendama, kaže neimenovani izvor. Trenutna vrednost rezervoara Leviatan, najvećeg nalazišta gasa u svetu u poslednjih deset godina, iznosi pet milijardi dolara, ali se vrednost ukupnih rezervi gasa procenjuje na desetine milijardi dolara. Proces izbora strateškog partnera trebalo bi da se okonča za dva meseca. Gaspromove rezerve gasa premašuju 22 biliona kubnih metara, što je 50 puta više od potencijala bazena Leviatan, piše *Globes*.

RIM - Italijanska naftna i gasna kompanija Eni prodavaće u maloprodajnoj mreži prirodni gas u Francuskoj, sa ciljem da postane jedan od najvećih distributera gasa u toj zemlji. Eni je na francuskom tržištu prisutan od 2003. godine, kada je potpisao prvi ugovor s industrijskim kupcem. Do danas je preko lokalnih podružnica uspeo da poveća udeo na 14% i postane drugi po veličini snabdevač gasom. Od 1. oktobra ove godine Eni je pod svojim brendom ušao i u maloprodajnu mrežu, a planira da snabdeva prirodnim gasom 500.000 francuskih domaćinstva, javlja portal *Oil and Gas Eurasia*.

MOSKVA – Novatek, najveći konkurent Gasproma u Rusiji počeo je isporuke gasa nemačkoj

kompaniji Energie Baden-Württemberg AG (EnBW). „Počeli smo isporuke i one su profitabilne“, rekao je potpredsednik Novateka Mihail Popon novinarima 16.oktobra. Nemački mediji prenose da su isporuke EnBW-u počele 1.oktobra. Gasprom od 2006. ima monopol na izvoz ruskog prirodnog gasa, koji ovaj posao Novateka ne narušava, jer on reeksportuje Gaspromov prirodni gas, piše RIA Novosti. Novatek je u avgustu ove godine sklopio sa nemačkim proizvođačem električne energije ugovor o prodaji oko dve milijarde m³ gasa godišnje na deset godina. EnBW je u julu bio saopštio da je dogovorio posao uvoza gasa od jednog ruskog snabdevača u godišnjoj vrednosti oko 600 miliona evra.

PARIZ – Francuski Total dobio je „više ponuda“ za kupovinu njegove

domaće gasovodne distributivne i gasne skladišne podfirme TIGF, ali će transakciju prethodno morati da proveri i odobri vlada u Parizu, saopšteno je iz sindikata kompanije 17.oktobra, prenosi **Reuters**. U julu je najavljeno da Total planira prodaju ove podfirme, koja ima distributivnu gasnu mrežu na jugozapadu Francuske, za nekih 2,8 milijardi evra. Total je prošlog meseca saopštio da namerava da proda poslove ukupne vrednosti 20milijardi dolara do 2014. godine.

GDF SVEZ

SOFIJA – Bugarski Bulgargaz i ruski Gasprom potpisaće do 15.novembra novi ugovor o uvozu ruskog gasa, saopštila je 17.oktobra pomoćnica ministra privrede Bugarske Evgenija Haritonova. Ona u istupanju na jednom privrednom skupu u Sofiji nije želela da otkrije bilo kakve detalje sporazuma. **Novinite**

BUDIMPEŠTA - Mađarska vlada je proglasila gradnju svoje sekcije gasovoda Južni tok investicijom od 'vanredne važnosti' što će pojednostavniti administrativnu proceduru u vezi tog projekta. Mađarska sekcija trebalo bi da bude duga 229 km. Ova deklaracija usledila je 12.oktobra posle sastanka mađarskog premijera Viktora Orbana i čelnika Gasproma Alekseja Milera u Budimpešti, javlja **Budapest Business Journal**.

REGION

PRIŠTINA - Turski konzorcijum Calik & Limak izabran je za kupca elektrodistributivne mreže Kosova „jer je ponudio najveću cenu na tenderu“, saopštio je 17.oktobra ministar za privredni razvoj u prištinskoj vladi Besim Becaj. Calik & Limak je elektrodistributivnu mrežu kupio za 26,3 miliona evra, uz obavezu da na osnovu ugovora u modernizaciju elektro-distribucije uloži 300 miliona evra u narednih 15 godina, rekao je Becaj. Kupoprodaja je bila praćena demonstracijama ispred sedišta vlade, mahom pripadnika pokreta Samoopredeljenje. Nekoliko stotina demonstranata pokušalo je da blokira sedišta vlade u centru Prištine, izvikujući "Iopovi". Samoopredeljenje, ali i druge opozicione partije, tvrde da je cena izuzetno mala za jednu tako veliku kompaniju sa 400.000 potrošača u čiju modernizaciju je poslednjih godina uloženo oko 200 miliona evra.

ZAGREB - Stručnjaci u Vladi Hrvatske već duže vreme razmatraju mogućnost izmene Pravilnika o utvrđivanju maksimalnih maloprodajnih cena naftnih derivata, što bi u dovelo do pada cena goriva u toj zemlji. Kako piše *Večernji list*, analiziraju se dve mogućnosti. Prva predviđa

1,56% 0,15 kn	HANDA	HANDA	2,72% 0,25 kn
6,26% 0,60 kn	HC	HC	6,52% 0,60 kn
6,26% 0,60 kn	HAC	HAC	6,52% 0,60 kn
18,25% 1,75 kn	Trošarina	Trošarina	9,24% 0,85 kn
15,57% 1,49 kn	PDV (23%)	PDV (23%)	17,13% 1,56 kn
51,11% 5,00 kn	Distributerska cijena	Distributerska cijena	57,33% 5,28 kn

zmanjenje posebnog poreza u iznosu od 60 lipa po litri goriva koji su potrošači do sada plaćali za finansiranje gradnje autoputeva. Kako puteve Vlada planira da da u koncesiju, taj iznos će biti smanjen na 40 lipa po litri. Drugi mogući model je promena regulative o maksimalnom rastu i padu cena od 3 odsto. Po novom predlogu to pravilo bi ubuduće vredelo isključivo za rast cena, dok bi smanjenje cena bilo bez

ograničenja. Takav model, ako bude prihvaćen, verovatno će izazvati dosta nezadovoljstva među trgovcima naftom, jer u znatnoj meri troškove eventualnih naglih poremećaja globalnih cena nafte s krajnjih potrošača prebacuje na njih, navodi *Večernji list*.

MOSTAR - Vlada Federacije BiH utvrdila je 17. oktobra Nacrt zakona o naftnim derivatima u FBiH, čijim se usvajanjem ispunjavaju međunarodne obaveze BiH iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i Ugovora o osnivanju Energetske zajednice. Zakon ima za cilj i obezbjeđivanje stabilnog snabdevanja naftnim derivatima koje podrazumeva uspostavljanje sistema osiguranja obaveznih naftnih rezervi i centralno upravljanje njima. Postojeća legislativa u FBiH ne prepoznaje naftne derivate kao stratešku sirovinu, a BiH je preuzela međunarodnu obavezu formiranja obaveznih rezervi naftnih derivata radi obezbeđivanja snabdevanja ključnih postrojenja, kao i sprovođenja adekvatnih reakcija na spoljne ili unutrašnje poremećaje u snabdevanju, saopšteno je iz federalne Vlade.

Energetika.ba

BANJALUKA - Dozvole za obavljanje energetske delatnosti u oblasti nafte i naftnih derivata u Republici Srpskoj izdavaće se na period od pet do 30 godina, ako Narodna skupština RS usvoji predloge Zakona kojim se regulišu ove energetske delatnosti. Izmenama i dopunama Zakona o nafti i naftnim derivatima predviđeno je i da će se obavezne rezerve derivata nafte sukcesivno formirati od 1. januara 2015. godine. Formiranje, čuvanje i obnavljanje rezervi derivata nafte obavljaju Robne rezerve Republike Srpske. *Srna*

PODGORICA – Vlada Crne Gore zadovoljna je finansijskom konstrukcijom za drugi blok TE Pljevlja, koju je ponudila kompanija Gezhouba International Engineering i predstavnici te kineske firme uskoro će se sastati s predstavnicima EP CG radi dogovora oko realizacije tog projekta, najavio je ministar ekonomije Vadimir Kavarić, prenosi *SEEbiz*. On je dodao da kineska kompanija, koja je ponudila blizu 300 miliona evra za gradnju, nije jedina zainteresovana za realizaciju projekta. Vlada će, kako je najavio, pažljivo razmotriti i ostale ponude.

ZAGREB - Hrvatska s izuzetkom Grada Zagreba ne potstiče grejanje na pelete, dok druge zemlje poput Nemačke, Austrije, Slovenije i Češke subvenciju kupovinu peći sa oko 400 evra ili 40% nabavne cene. Željko Lovrak, direktor hrvatske firme Lika Energo Eko rekao je da se zbog toga u Hrvatskoj potroši samo oko pet posto proizvedenih peleta. Hrvatska ima desetak proizvođača peleta koji ih mahom izvoze jer se kupovina kotlova ne subvencionira. Lovrak objašnjava da 2 kg peleta (3,2 kn, ili 47,5 din.) zamenjuju 1 litar lož ulja (107 din.), 1,85 kg peleta (44 din.) zamenjuje jedan kubni metar gasa (57 din.), dok 1,6 kg peleta (24 din.) zamenjuje 2 kg ogrevnog drva (29,6 din.).

Energetika-net